

HEPATİT B VİRAL DNA (PCR)

Kısaltma: HBV-DNA

Kullanım amaçları: 1) Akut hepatit B enfeksiyonu olasılığı düşünülen kişilerde, inkübasyon dönemi tamamlanmadan yani serolojik belirteçlerin henüz yardımcı olamadığı dönemde enfeksiyon olasılığının kontrolü amacıyla, 2) Kronik dönemdeki hastaların çevreleri için enfeksiyon kaynağı olma olasılığının ve antiviral tedavi ihtiyacının bulunup bulunmadığının belirlenmesi amacıyla, 3) Tedavi edilen kişilerde arzu edilen sonuçun alınıp alınmadığının izlenmesi amacıyla kullanılır.

Genel bilgiler:

- Hepatit B enfeksiyonu ile ilgili genel bilgiler için bk. ANTI HEPATİT B CORE ANTİKORU IgM.
- HBV enfeksiyonlarının erken evrelerinde viral antijen ve antikorların konsantrasyonları düşük olduğundan serolojik testler yetersiz kalabilir. Bu nedenle kuşkulu bir temas sonrasında enfeksiyonun gerçekleşip gerçekleşmediğinin erkenden belirlenmesi amacıyla, virüsün doğrudan doğruya tespit edilmesini ve mevcutsa kanda bulunan miktarının belirlenmesini sağlayan, yüksek sensitivite ve spesifiteye sahip PCR yöntemi kullanılabilir. HBV enfeksiyonunun gerçekleşmesinden yaklaşık 30 gün kadar sonra, HBsAg testi sonucunun pozitifleşmesinden yaklaşık 3 hafta kadar önce PCR yöntemi ile kanda bulunan virüslerin belirlenmesi mümkün olabilir.
- Enfeksiyonun üzerinden 6 aydan daha uzun süre geçmesine rağmen, HBsAg sonucu negatifleşmeyen kişilerde enfeksiyonun kronik hale geldiği kabul edilir. Kronik hastaların bir kısmında virüs çoğalmaya, yani replikasyona devam ettiği halde, bir kısmında replikasyon durur. Kronik bir hastada replikasyonun devam edip etmediğinin bilinmesi, hem hastalığın ciddiyeti ve prognozu, hem de şahsın çevresindeki insanlar için enfeksiyon kaynağı oluşturup oluşturmadığının belirlenmesi açısından önem taşır. Replikasyonun devam etmesi durumunda hastalık tablosunun daha ağır seyretmekte olduğu ve hastanın çevresi için enfeksiyon kaynağı olma olasılığının yüksek olduğu düşünülür. Geçmişte replikasyonun devam edip etmediğinin belirlenmesi için HBeAg sonucuna dayanıldığı halde, günümüzde bu amaca hizmet eden en güvenilir parametrenin hepatit B virüsü DNA'sının ölçülmesi olduğu kabul edilmektedir. Çünkü bazı vakalarda, virüste meydana gelen bir mutasyon nedeniyle HBeAg sonucunun negatif bulunmasına rağmen,

replikasyonun devam edebildiği veya reaktivasyonun gerçekleşebildiği bilinmektedir.

- Kronik HBV enfeksiyonu sebebiyle tedavi kararı verilen hastalarda, tedaviye arzu edilen cevabın alınıp alınmadığının değerlendirilmesi için en hassas yöntem HBV DNA konsantrasyonunun izlenmesidir.

Test sonucunun yorumu:

- “Negatif” sonuç, testin yapıldığı sırada viral replikasyonun ve vireminin bulunmadığını gösterir. “Pozitif” sonuç ise vireminin ve viral replikasyonun devam ettiğinin bir göstergesidir. Neticenin “Pozitif” bulunmasına rağmen, virüs konsantrasyonu, kantitatif olarak ölçülebilir seviyenin altında olabilir. Böyle bir durumda, klinik ve serolojik bulgular da dikkate alınarak testin belirli bir zaman sonra tekrarlanması önerilebilir.
- Antiviral tedavinin hedefi, HBV DNA konsantrasyonunun kalıcı bir şekilde negatifleşmesinin sağlanmasıdır. Tedavinin başlamasından sonra negatif hale gelen sonucun yeniden pozitifleşmesi veya DNA konsantrasyonunun geçmişte olduğundan daha yüksek bir seviyeye çıkması tedaviye direnç geliştiğini düşündürür.

Numune: Serum (kırmızı veya sarı kapaklı tüp). Minimum 500 µL serum soğuk ortamda saklanmalı ve laboratuvara gönderilmelidir. Hemolizli veya uygun olmayan tüpe alınmış veya uzun süre oda sıcaklığında bekletilmiş örnekler gönderilmemelidir.

Çalışma yöntemi: PCR

Referans değer: Negatif